

STRATEGIJA ODBRANE

DRŽAVNE ZAJEDNICE SRBIJA I CRNA GORA

("Sl. list SCG", br. 55/2004)

UVOD

Strategija odbrane državne zajednice Srbija i Crna Gora (u daljem tekstu: Strategija odbrane) dokument je koji sadrži zajedničke stavove država članica o najvažnijim pitanjima bezbednosti i odbrane. Proizilazi iz Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora; interesa i mogućnosti država članica i Srbije i Crne Gore; novih odnosa među državama članicama i demokratskih procesa u njima, kao i njihovog nastojanja da se prilagode globalnim promenama u svetu; tendencija u međunarodnim bezbednosnim integracijama i odgovora na savremene izazove, rizike i pretnje bezbednosti.

Srbija i Crna Gora potvrđuje novo opredeljenje za članstvo u međunarodnim bezbednosnim strukturama, prvenstveno za priključenje Programu "Partnerstvo za mir" Severnoatlantskog saveza (NATO), NATO savezu zasnovanom na demokratskoj volji građana i drugim evropskim i evroatlantskim integracijama.

U Strategiji odbrane je analizirano bezbednosno okruženje; identifikovani su izazovi, rizici i pretnje bezbednosti; utvrđeni su interesi država članica i Srbije i Crne Gore i strategijski koncept odbrane; projektovan je sistem odbrane i definisani su planiranje i finansiranje odbrane.

Strategija odbrane je javni dokument.

1. BEZBEDNOSNO OKRUŽENJE

1.1. Globalna bezbednost

U savremenim međunarodnim odnosima, koje karakteriše sve intenzivniji proces globalizacije, tradicionalni koncepti bezbednosti i odbrane postali su prevaziđeni. Promenjene okolnosti su nametnule potrebu za novim pristupom bezbednosti i odbrani, u kojima se prepliću nacionalna, regionalna i globalna bezbednost.

Države, kao najvažniji subjekti međunarodnih odnosa, ne mogu više uspešno da ostvaruju svoju bezbednost samo na osnovu usko shvaćene nacionalne bezbednosti, već i u okviru regionalnih i globalnih vrednosti.

Radi prevazilaženja postojećih protivrečnosti, sukoba i neslaganja, razvija se sistem kolektivne bezbednosti, zasnovan na saradnji i poverenju, ali ni to u potpunosti ne isključuje terorističke aktivnosti i upotrebu oružja za masovno uništenje. Takve opasnosti brišu granice između konfliktnih područja, tako da više nije potpuno bezbedna nijedna zemlja u svetu.

1.2. Regionalna bezbednost

U evroatlantskoj zajednici su u toku procesi integracije i regionalizacije radi razvoja kolektivne i očuvanja nacionalne bezbednosti. Ključni činioci evropske bezbednosti su OUN, OEBS, EU i NATO, pa bezbednost Evrope značajno zavisi od sposobnosti njihovog prilagođavanja i reagovanja na savremene izazove, rizike i pretnje.

Novi karakter NATO-a i jačanje integracionih procesa u Evropskoj uniji, kao i u drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama, utiču na stabilizovanje mira i bezbednosti.

Za bezbednost Evrope je posebno značajan program NATO-a "Partnerstvo za mir", koji omogućava političku, bezbednosnu i odbrambenu saradnju država koje nisu u tom savezu, s težištem na prevenciji i jačanju bezbednosti u regionalnom okruženju.

Problemi evropske bezbednosti najizraženiji su u regionu Jugoistočne Evrope. Bezbednost regiona dodatno ugrožavaju nasledena nestabilnost i problemi u vezi sa tranzicijom.

Terorizam, etnička i verska netolerancija i organizovani i transnacionalni kriminal posebno otežavaju nalaženje najpovoljnijih rešenja. Zbog toga, uprkos naporima međunarodne zajednice i država regiona, još nije u potpunosti stabilizovana bezbednost Jugoistočne Evrope.

I pored pozitivnih tendencija i dostignuća u rešavanju problema bezbednosti u regionu, nisu otklonjene sve opasnosti od obnavljanja kriza i sukoba. Započete procese integracije usporavaju pojave etničkog nasilja, koje bi mogle da budu opasnost po teritorijalni integritet država u regionu.

Poseban značaj za učvršćivanje mira i stabilnosti u regionu Jugoistočne Evrope imaju regionalne bezbednosne inicijative: Proces za saradnju Jugoistočne Evrope (SEECF), Pakt za stabilnost Jugoistočne Evrope (SPSEE), Sastanak ministara odbrane Jugoistočne Evrope (SEDM) i Inicijativa za Jugoistočnu Evropu (SEED).

Uključivanje svih država Jugoistočne Evrope u rad tih inicijativa, institucionalizacija njihovog delovanja i razvoj bilateralnih odnosa značajno doprinose izgradnji saradnje i poverenja, a time i opštoj bezbednosti u regionu.

1.3. Bezbednost država članica i Srbije i Crne Gore

Složeno geopolitičko i geostrategijsko okruženje država članica i Srbije i Crne Gore, kao posledica aktuelnih i potencijalnih kriza, u određenim okolnostima može nepovoljno da utiče na njihovu bezbednost, koju može da ugrozi i delovanje različitih negativnih unutrašnjih činilaca.

Bezbednost država članica i Srbije i Crne Gore, međutim, značajno je poboljšana u odnosu na poslednju deceniju 20. veka: smanjena je mogućnost direktne pretnje ili agresije, jer sve zemlje regiona, načelno, teže istim civilizacijskim vrednostima i integracijama.

Oružani sukobi bi bili mogući jedino u slučaju globalne i regionalne krize, što je na početku 21. veka malo verovatno, zbog izgrađenih mehanizama za njihovo sprečavanje i rešenosti međunarodne zajednice da ih onemogući.

2. IZAZOVI, RIZICI I PRETNJE BEZBEDNOSTI

Izazovi, rizici i pretnje bezbednosti država članica i Srbije i Crne Gore mogu da budu vojne i nevojne prirode. Među njima je terorizam, koji predstavlja univerzalnu opasnost.

2.1. Vojni izazovi, rizici i pretnje

Vojni izazovi, rizici i pretnje državama članicama i Srbiji i Crnoj Gori su smanjeni, ali nisu u potpunosti isključeni. Mogu da se ispolje u obliku: agresije, oružanih sukoba, oružane pobune i drugih sporova sa upotrebom oružane sile.

Agresija je malo verovatna, ali je ne treba isključiti kao osnov za utvrđivanje temeljnih opredeljenja Strategije odbrane.

Oružani sukobi globalnog i regionalnog karaktera su mogući u slučaju opšte evropske i svetske krize. Do njih bi moglo da dođe ukoliko bi se u nekoj od zemalja regiona zaustavio demokratski proces, uz dodatno komplikovanje situacije zbog ekonomskih, socijalnih, etničkih i verskih razloga.

Oružanom pobunom, kao specifičnim oblikom oružanog sukoba motivisanog neustavnom i nasilnom težnjom za promenom granica, može se ugroziti bezbednost država članica čije teritorije čine teritoriju Srbije i Crne Gore.

U odbrani od navedenih i drugih vojnih izazova, rizika i pretnji primenila bi se sila prema principima međunarodnog prava kojima se reguliše upotreba sile. Njena upotreba, kao krajnje sredstvo, bila bi selektivna, dozirana i srazmerna prirodi i intenzitetu pretnji.

Nosilac oružanog suprotstavljanja vojnim oblicima ugrožavanja bezbednosti Srbije i Crne Gore je Vojska Srbije i Crne Gore.

2.2. Nevojni izazovi, rizici i pretnje

Nevojni izazovi, rizici i pretnje čine sve veću globalnu opasnost i mogu da ugroze interese i bezbednost bilo koje zemlje u svetu, pa i Srbije i Crne Gore.

Najverovatniji nevojni izazovi, rizici i pretnje bezbednosti su: terorizam, organizovani kriminal i korupcija i drugi oblici ugrožavanja bezbednosti država članica i Srbije i Crne Gore.

Terorizam je jedan od najvećih izazova, rizika i pretnji po globalnu, regionalnu i nacionalnu bezbednost, zbog njegovog transnacionalnog karaktera i veza s organizovanim kriminalom.

Za države članice i Srbiju i Crnu Goru terorizam je najveća i najrasprostranjenija bezbednosna pretnja, kojoj se suprotstavljaju svi elementi sistema bezbednosti.

Organizovani kriminal i korupcija - njihova povezanost, posebno u oblasti trgovine ljudima, nedozvoljene trgovine narkoticima, kao i proliferacija konvencionalnog oružja i oružja za masovno uništavanje - realna je pretnja bezbednosti država članica i Srbije i Crne Gore.

Postoje i drugi nevojni izazovi, rizici i pretnje bezbednosti, sa manjom ili većom verovatnoćom ispoljavanja i prepoznavanja, kao što su prirodne nepogode, industrijske i druge nesreće i epidemije.

U odbrani od nevojnih izazova, rizika i pretnji bezbednosti mogu učestvovati institucije Srbije i Crne Gore, na zahtev država članica i u saradnji sa njihovim organima i službama, prvenstveno službama bezbednosti, policijama, pograničnim, carinskim i pravosudnim organima.

3. BEZBEDNOSNI I ODBRAMBENI INTERESI

Bezbednosne i odbrambene interese čine opšte potrebe država članica i Srbije i Crne Gore. Proizilaze iz opštih civilizacijskih vrednosti, ciljeva sadržanih u Ustavnoj povelji, realnih mogućnosti država članica i stvarne pozicije Srbije i Crne Gore u međunarodnom okruženju.

Vitalni bezbednosni i odbrambeni interesi su:

- odbrana država članica i Srbije i Crne Gore,
- pristupanje evroatlantskim integracijama, Evropskoj uniji i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama,
- saradnja sa međunarodnim organizacijama i institucijama,
- izgradnja poverenja, bezbednosti i stabilnosti u regionu i
- sprovođenje Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN o Kosovu i Metohiji.

Bezbednosni i odbrambeni interesi se ostvaruju prema međunarodnim standardima.

Države članice i Srbija i Crna Gora su odlučne da svim raspoloživim i dozvoljenim sredstvima štite svoje bezbednosne i odbrambene interese i aktivno učestvuju u izgradnji i zaštiti univerzalnih vrednosti međunarodne zajednice.

4. REAGOVANJE NA IZAZOVE, RIZIKE I PRETNJE BEZBEDNOSTI

Sprovođenjem utvrđene politike Srbije i Crne Gore u oblasti odbrane, saglasno zajedničkoj politici i interesima država članica, reagovala se na izazove, rizike i pretnje bezbednosti.

Za reagovanje na izazove, rizike i pretnje bezbednosti, organizuje se odbrana. Odbrana Srbije i Crne Gore je u skladu sa Ustavnom poveljom državne zajednice Srbija i Crna Gora i Zakonom za sprovođenje Ustavne povelje, a razrađuje se kroz osnovna opredeljenja, koncept odbrane i raspoložive resurse odbrane.

4.1. Osnovna opredeljenja

U izgradnji i implementaciji odbrane Srbija i Crna Gora i države članice:

- podržavaju pozitivne procese u savremenom svetu, posebno zalaganje za mir i smanjenje opasnosti od svih vrsta sukoba u kojima se ispoljava nasilje;
- privržene su izgradnji međunarodnih odnosa na osnovama ravnopravnosti, saradnje i nemešanja u unutrašnje poslove drugih država;
- odlučne su da ispunjavaju obaveze proizašle iz Povelje UN, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i drugih međunarodnih sporazuma i ugovora;
- zalažu se za jačanje uloge OUN, OEBS-a i EU i za stvaranje sigurnih mehanizama univerzalne bezbednosti, uz uvažavanje interesa svih država, naroda i etničkih grupa;
- privržene su Završnom aktu iz Helsinkija i ostalim dokumentima OEBS-a, posebno u vezi sa nemanjanjem granica, razoružanjem i kontrolom oružja;
- ne smatraju neprijateljskom nijednu državu;
- dele ubeđenje sa drugim državama da stabilnost i bezbednost evroatlantske regije mogu da se ostvare samo na osnovu saradnje i zajedničke akcije;
- rešene su da jačaju unutrašnju stabilnost i aktivno doprinose bezbednosti i stabilnosti u regionu Jugoistočne Evrope;
- opredeljene su da poštuju i ispunjavaju preuzete obaveze iz Dejtonskog mirovnog sporazuma;
- odlučne su da dosledno poštuju Rezoluciju 1244 Saveta bezbednosti UN;
- dozvoljavaju privremeno stacioniranje stranih oružanih snaga na svojim teritorijama samo u okviru mirovnih misija na osnovu odluka OUN i utvrđenih sporazuma;
- opredeljene su da delove Vojske Srbije i Crne Gore zadržavaju na stranim teritorijama samo u okviru mirovnih misija na osnovu odluka OUN i utvrđenih sporazuma i
- odlučne su da ne poseduju i ne razvijaju oružja za masovno uništavanje i da aktivno učestvuju u sprečavanju njegovog širenja.

Srbija i Crna Gora je opredeljena da svoje odbrambene potencijale angažuje na osnovu Ustavne povelje, a prema Povelji Ujedinjenih nacija i principima međunarodnog prava kojima se reguliše upotreba sile.

Teritorija država članica je, u smislu odbrane, zajednička.

4.2. Strategijski koncept odbrane

Strategijski koncept odbrane je osnovno opredeljenje država članica i Srbije i Crne Gore o načinu ostvarivanja odbrane i angažovanju raspoloživih odbrambenih resursa u zaštiti njihovih interesa.

Utvrđuje se na osnovu procene izazova, rizika i pretnji bezbednosti, a razvija se prema realnim mogućnostima i stepenu uključenosti u evropske i evroatlantske integracije.

U zavisnosti od vrste i intenziteta izazova, rizika i pretnji bezbednosti, odgovoriće se: u ratu - odlučnom odbranom država članica i Srbije i Crne Gore sopstvenim snagama, uz pomoć partnera, saveznika i prijateljskih država; u miru - izgradnjom pouzdanog partnerstva i saradnjom u oblikovanju povoljnog bezbednosnog okruženja i odvrćanjem efikasnim sistemom odbrane.

Strategijski koncept odbrane je osnova za projektovanje odbrane Srbije i Crne Gore.

4.3. Resursi odbrane

Resursi odbrane značajno utiču na uspešnost odgovora na izazove, rizike i pretnje bezbednosti, a time i na zaštitu interesa država članica i Srbije i Crne Gore.

Osnovni resursi odbrane su ljudski i materijalni.

Ljudske resurse čine demografski potencijal država članica koji podleže obavezi odbrane i koji je sposoban i obučan za uključivanje u sistem odbrane.

Materijalni resursi obuhvataju prirodne, privredne, finansijske, informacione i ostale potencijale država članica i Srbije i Crne Gore koji se angažuju za potrebe odbrane.

Angažovanje ljudskih i materijalnih resursa za potrebe sistema odbrane uređuje se zakonom.

U razvoju sistema odbrane usklađuju se naponi različitih državnih organa i institucija radi izgradnje efikasne logistike sistema, koja se prvenstveno zasniva na ekonomijama država članica.

Države članice i Srbija i Crna Gora čuvaju i razvijaju potencijale odbrambene industrije, uključujući i kooperaciju sa drugim državama.

5. SISTEM ODBRANE SRBIJE I CRNE GORE

Sistem odbrane čine međusobno povezani elementi država članica i Srbije i Crne Gore koji se na organizovan način angažuju radi zaštite i odbrane njihovih zajedničkih interesa.

Sistem odbrane je pod demokratskom i civilnom kontrolom.

Strategijom odbrane se utvrđuju ciljevi i zadaci, načela funkcionisanja, elementi i upravljanje sistemom odbrane.

5.1. Ciljevi i zadaci sistema odbrane

Države članice i Srbija i Crna Gora utvrđuju ciljeve i zadatke sistema odbrane koji su, kao izraz političkih opredeljenja, njihovih potreba i mogućnosti, usmereni na zaštitu i odbranu zajednički utvrđenih interesa.

Ciljevi sistema odbrane su:

- odbrana i zaštita vitalnih bezbednosnih i odbrambenih interesa država članica i Srbije i Crne Gore;
- aktivan doprinos očuvanju mira i razvijanju povoljnog bezbednosnog okruženja i
- razvijanje i unapređivanje partnerskih odnosa sa odgovarajućim institucijama sistema kolektivne bezbednosti u susjednim i drugim državama.

Zadaci sistema odbrane su:

- izgradnja sistema odbrane sposobnog da odgovori na sadašnje i buduće izazove, rizike i pretnje bezbednosti u miru i ratu;

- efikasno upravljanje odbranom;
- stabilno funkcionisanje sistema odbrane prema raspoloživim resursima i mogućnostima za logističku podršku;
- dostizanje interoperabilnosti sa sistemima odbrane država uključenih u evropske i evroatlantske bezbednosne integracije;
- saradnja sa državama članicama Programa "Partnerstvo za mir", NATO savezom i drugim državama i savezima i
- reforma sistema odbrane.

Za ostvarivanje ciljeva i zadataka sistema odbrane utvrđuje se pravna zaštita prema Ustavnoj povelji državne zajednice Srbija i Crna Gora.

5.2. Načela funkcionisanja sistema odbrane

Načelima funkcionisanja sistema odbrane određuje se način delovanja njegovih elemenata. Osnovna načela funkcionisanja su: sveobuhvatnost, jedinstvo, operativnost, kooperativnost, interoperabilnost, efikasnost, elastičnost, savremenost, profesionalnost, transparentnost i dovoljnost.

5.3. Elementi sistema odbrane

Elementi sistema odbrane su: institucije Srbije i Crne Gore, u skladu sa Ustavnom poveljom državne zajednice Srbija i Crna Gora; Vojska Srbije i Crne Gore i institucije država članica ustanovljene ustavima država članica.

U realizaciji ciljeva i zadataka odbrane, elementi sistema odbrane pridržavaju se odredaba Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, Ženevske konvencije, Kodeksa međunarodnog humanitarnog prava i unutrašnjeg zakonodavstva.

5.3.1. Institucije koje upravljaju sistemom odbrane

Sistemom odbrane upravljaju Skupština Srbije i Crne Gore, Vrhovni savet odbrane, Savet ministara i Ministarstvo odbrane, u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonom.

5.3.2. Vojska Srbije i Crne Gore

Vojska Srbije i Crne Gore je oružana sila sistema odbrane. Razvija se na najboljim domaćim i stranim iskustvima i dostignućima naučne misli u oblasti odbrane.

Vojsci se dodeljuju misije i zadaci.

Misije i zadatke Vojske definiše Skupština Srbije i Crne Gore, na osnovu neotuđivog prava država članica na individualnu i kolektivnu odbranu, saglasno članu 51 Povelje OUN, na principima međunarodnog prava kojima se reguliše upotreba sile i Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Misije Vojske Srbije i Crne Gore su:

- odbrana država članica i Srbije i Crne Gore od spoljnog oružanog ugrožavanja;
- učešće u izgradnji i očuvanju mira u regionu i svetu i
- podrška državama članicama u slučaju prirodnih nepogoda i katastrofa.

Osnovni zadaci Vojske Srbije i Crne Gore su:

- odvracanje od oružanog ugrožavanja i drugih vojnih izazova, rizika i pretnji bezbednosti;
- odbrana teritorije, vazdušnog prostora i akvatorije;
- osposobljavanje vojnika, starešina, komandi, jedinica i ustanova za realizaciju misija i zadataka;
- učešće u međunarodnoj vojnoj saradnji i mirovnim operacijama pod okriljem OUN i sistemima kolektivne bezbednosti i
- pružanje pomoći državama članicama u slučaju prirodnih nepogoda i katastrofa većih razmera u kojima su ugroženi ljudski životi, životna sredina i materijalna dobra.

Vojska može da obavlja i druge zadatke, na osnovu odluka Skupštine Srbije i Crne Gore i Vrhovnog saveta odbrane.

Vojska se organizuje na strategijskom, operativnom i taktičkom nivou u komande, jedinice i ustanove. Načelno je čine vidovi, rodovi i službe. Vidovi su integrisani i čine relativno autonomne celine kopnenih, vazduhoplovnih i pomorsko-rečnih snaga i jedinica rodova i službi.

Osnovne organizacione strukture i brojnu veličinu Vojske utvrđuje Vrhovni savet odbrane, na predlog Ministarstva odbrane, u zavisnosti od stepena ugroženosti, resursa, misija, zadataka i međunarodnih standarda. Ministarstvo odbrane upućuje predlog Vrhovnom savetu odbrane na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja vlada država članica.

Vojska se načelno popunjava profesionalnim, ročnim i rezervnim sastavom, sa tendencijom ka punoj profesionalizaciji. Razvija sopstvene sisteme obuke i logistike, a oslanja se na resurse država članica i stranih partnera. Po odluci Vrhovnog saveta odbrane, svoje kapacitete stavlja na raspolaganje i drugim korisnicima.

5.4. Druge institucije značajne za odbranu

Od značaja za odbranu su i institucije koje se bave poslovima iz oblasti diplomatije i bezbednosti, a uz saglasnost država članica, i drugi organi i službe koji su neophodni za funkcionisanje sistema odbrane.

Poslove obavljaju u koordinaciji sa elementima sistema odbrane, u skladu sa zakonom.

5.5. Upravljanje i rukovođenje sistemom odbrane

Upravljanjem i rukovođenjem sistemom odbrane obezbeđuje se stalno delovanje i efikasno reagovanje svih elemenata sistema odbrane na vojne i nevojne izazove, rizike i pretnje bezbednosti država članica i Srbije i Crne Gore.

Skupština Srbije i Crne Gore funkciju upravljanja ostvaruje donošenjem zakona, odluka i drugih akata i nadzorom nad elementima sistema odbrane, preko skupštinskih odbora i komisija.

Vrhovni savet odbrane, u svojstvu Vrhovnog komandanta, komanduje Vojskom Srbije i Crne Gore i odlučuje o njenoj upotrebi. Odluke donosi konsenzusom.

Savet ministara i Ministarstvo odbrane funkciju upravljanja ostvaruju rukovođenjem i kontrolom.

Ministar odbrane koordinira i sprovodi utvrđenu odbrambenu politiku i rukovodi Vojskom Srbije i Crne Gore, u skladu sa zakonom i ovlašćenjima Vrhovnog saveta odbrane.

6. PLANIRANJE I FINANSIRANJE ODBRANE

Planiranje i finansiranje odbrane se ostvaruje kao integralni deo procesa planiranja i finansiranja nadležnosti poverenih Srbiji i Crnoj Gori. Realizuju ih nadležni organi država članica i Srbije i Crne

Gore, saglasno Ustavnoj povelji državne zajednice Srbija i Crna Gora, Zakonu za sprovođenje Ustavne povelje i zakonskim propisima kojima se uređuju sistem odbrane i sistem finansiranja.

Deo sredstava za potrebe odbrane obezbediće se i preko Fonda za reformu sistema odbrane državne zajednice Srbija i Crna Gora koji je formiran posebnim normativnim aktom.

6.1. Planiranje odbrane

Planiranje obaveza svih organa upravljanja u sistemu odbrane se zasniva na realnim ekonomskim mogućnostima i mogućnostima određenim troškovnikom, ciljevima i zadacima sistema odbrane, procenama bezbednosti, prioritetima za planirani period i preuzetim obavezama.

U procesu planiranja odbrane primenjuje se, prema međunarodnim standardima, integralni sistem dugoročnog planiranja, srednjoročnog programiranja i godišnjeg finansiranja. Tim sistemom se konzistentno povezuju Strategija odbrane, programi i troškovnik, jasno definišu dugoročni, srednjoročni i godišnji prioriteti i obezbeđuje racionalna i efikasna upotreba resursa odbrane.

Ministarstvo odbrane izrađuje predlog finansijskog plana odbrane za svaku godinu, na osnovu godišnje iskazanih potreba Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i Crne Gore i Uputstva Saveta ministara za izradu Zakona o godišnjim prihodima i rashodima neophodnim za finansiranje nadležnosti poverenih Srbiji i Crnoj Gori. Za dugoročno planiranje, ministarstva nadležna za poslove finansija država članica obezbeđuju Ministarstvu odbrane podatke o projektovanim budžetskim rashodima za odbranu.

6.2. Finansiranje odbrane

Osnovni izvor za godišnje finansiranje potreba odbrane čine sredstva o godišnjim prihodima i rashodima neophodnim za finansiranje nadležnosti poverenih Srbiji i Crnoj Gori, koja utvrđuje Skupština Srbije i Crne Gore, na predlog nadležnih organa država članica i Saveta ministara. Pored sredstava iz budžeta država članica, za finansiranje odbrane se koriste i sredstva koja se ostvare u sistemu odbrane.

Sredstva za zajedničko finansiranje odbrane i planirani prihodi u sistemu odbrane se iskazuju u budžetima država članica, u iznosima preuzetih obaveza i prema tendencijama racionalizacije vojnih izdataka prema međunarodnim standardima.

Vlade država članica obezbeđuju stabilno finansiranje i uredno izvršavanje rashoda za odbranu.

6.3. Transparentnost i kontrola u planiranju i finansiranju odbrane

Transparentnost u planiranju i finansiranju odbrane ostvaruje se u proceduri predlaganja, pripreme i donošenja troškovnika, jasnim prikazom ciljeva, programa i zadataka za koje su neophodna odgovarajuća finansijska sredstva, kao i u procesu izvršavanja i izveštavanja o izvršenim troškovima prema namenama za koje su ti troškovi odobreni.

U skladu sa zakonom vrši se interna i eksterna kontrola upotrebe sredstava za finansiranje odbrane. Eksternu kontrolu, kao važan oblik demokratske civilne kontrole sistema odbrane i Vojske Srbije i Crne Gore, obavljaju nadležni odbori skupština država članica i Srbije i Crne Gore.

6.4. Usaglašenost planiranja i finansiranja odbrane sa međunarodnim standardima

U planiranju i finansiranju odbrane, kao i u izvršavanju i izveštavanju o troškovima za odbranu, pored integralnog sistema planiranja, programiranja i finansiranja, primenjuje se i funkcionalna klasifikacija Ujedinjenih nacija.

Time se obezbeđuje da se u planiranju i finansiranju odbrane odvojeno iskažu potrebe i troškovi elemenata sistema odbrane. Radi potpunog usklađivanja sa međunarodnim standardima, primenjuje se i ekonomska klasifikacija prema metodologiji statistike državnih finansija.

Ministarstvo odbrane, po isteku svake godine, prema Instrumentu OUN za standardizovano izveštavanje o vojnim izdacima i Bečkom dokumentu iz 1999. godine, izveštava OEBS i druge za to specijalizovane međunarodne organizacije o planiranim i izvršenim troškovima za odbranu.

ZAVRŠNE ODREDBE

Strategija odbrane je osnova za reformu sistema odbrane i Vojske, periodično definisanje zajedničke politike odbrane i izradu doktrinarnih, normativnih i drugih dokumenata iz oblasti odbrane.

Strategija odbrane se primenjuje, preispituje i dograđuje u zavisnosti od bezbednosnog okruženja država članica i Srbije i Crne Gore, njihovih interesa, ekonomskih mogućnosti i promene drugih činilaca koji je određuju.

Strategija odbrane stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG".